

נְשִׁמָתָא דְאִזְרִיתָא

הורים וילדים לומדים חסידות באותא

גליון מיוחד לחג הסכות ושמחת תורה, תשפ"א
 י"ד תשרי תשפ"א - גליון 435

וְשִׁמָּחָת! ספאָרס המיחד של שְׁנֵי נְגוּנִים בְּמַחְצֵת הָרֶבִי

חג הסכות

מלות הנגון:

אנעים זמירות ושירים אארג פי אליה נפשי תערוג
 נפשי חמדה בצל ידה לדעת כל רז סודה

(מתוך 'שיר הכבוד')

הספור שמאחורי הנגון:

נגא בטעם גו עדו...

שהמזוזה בפתח העידה על דגריו שיהודים הם. נמש היהודי בדלת
 וכשנכנס, נגלה לעיניו מחזה קשה. על רצפת הבית המזנח ישבו ומררו
 בככי מספר ילדים קטנים, כשאמם יושבת לידם.

הוא הציג את עצמו כבעל האחזה הסמוכה, והתנצל בפניהם: "מעולם
 לא ידעתי שיהודים גרים ממש בסמוך אלי. האם אוכל לעזר לכם
 במשהו?". האשה הרימה את ראשה וענתה: "לא! המצב כרגע הוא
 כזה שאין אדם בעולם שיוכל לעזר לנו. אנחנו חייבים לפריץ סכום כסף
 עצום. החוב הלך ותפח מחדש לחדש, ועתה שם הפריץ את בעלי בבז
 במאסר. אם עד יום ראשון בצהריים לא יקבל הפריץ את כל החוב, יוציא
 את בעלי להורג ואותנו יגרש אל מחוץ לתחום האחזה".

העשיר היה המום לרגע ואז אמר: "אולי בכל זאת אוכל לעזר לכם.
 הרי אני מכיר את הפריץ וגם אדם אמיד הנני. אמרי נא לי מהו הסכום
 הדרוש לצורך שחרורו של בעלך". האשה חיכה במרירות והשיבה
 שמדבר בסכום אנדי של כמה רבבות רובלים! סב העשיר על עקבותיו
 וחזר לאחזתו. עם צאת השבת החל לפעל בקדחתנות להצלתו ושחרורו
 של האסיר היהודי. הוא ערך חשוב מדיק של שני כל נכסיו וראה שכלם
 יחד אינם שווים הרבה יותר מהסכום הנדרש. מיד עמד ומכר את שדותיו
 וגם חלק נכר מרכושו, וביום ראשון בבקר כבר היו בידו שטרי חוב על
 הסכום הנקוב. הלך העשיר אל הפריץ ובקש לפדות את האסיר היהודי.
 הפריץ צחק ושאל את העשיר אם הוא יודע באיזה סכום מדבר. העשיר
 השיב שכן, ובתוך זמן קצר נגמרה העסקה. הפריץ המפתע שחרר את
 האסיר האמלל מכלאו.

מעשה ביהודי אמיד, בעל אחזה גדולה, שהיתה מקפת בשטחים נרחבים
 ונכלה באחזות של פריצים פולניים. מדי שבת נהג להלך בשעות אחר
 הצהריים בשטחים המקיפים את אחזתו, שם בלה עד שהגיע הזמן לחזר
 לאחזתו, לתפלת מנחה וסעודה שלישית. שבת אחת, בעודו מטיל
 מסביב לאחזתו, שמע היהודי בהרהורים, והרחיק לכת יותר מהרגיל.
 כשהתעורר ממחשבותיו, מצא עצמו עומד בקצה גבול אחזתו. הגבול
 בין אחזתו לאחזת הפריץ השכן סמן באמצעות נחל שעליו היה בנוי
 גשר עץ קטן.

מצדו השני של הנחל ראה היהודי בית דל ועלוב, שנראה פאלו מט
 לפול, והיה נדמה לו שקול בכי מר בוקע מתוכו. נכמרו רחמיו של היהודי
 והחליט לבדק אם יש ביכלתו לסייע. הוא חצה את הגשר והתקרב לבית,

לע"נ
 רשילה בת קמרונה ע"ה
 אהרון בן ג'זלה ע"ה
 ג'ורה בת טוני ע"ה
 מומו בן חנינה ע"ה
 ת.נ.צ.ב.ה
 ■
 נדפס ע"י ולזכות
אוריאן אלעזר בן טוני אפרת
 להצלחה בכל מעשה ידיו

לזכות
התמים ישעיה דוב שיחי ריבקי
 לרגל יום הולדתו ט"ז תשרי
 לשנת הצלחה וברכה בכל המצטרך
 בגשמיות וברוחניות
 נדפס ע"י ולזכות הרוי
שמעון וסטערנא שיחי ריבקי

לזכות חיילי צ"ה
שרה אסתר תחי' חיה מושקא שמחה תחי'
ישראל ארי' לייב שיחי' שלום דובער שיחי'
שמאל שיחי' שיינא תחי' מנוחה רחל תחי'
מלכה לאה תחי' רבקה תחי'
 להצלחה בכל העינים
 ובכל המצטרך בגו"ר
 נדפס ע"י ולזכות
משפחת מנחם מענדל ומירב שיחי לביא

נקדה קצרה משיחה

המסר של הנגון

ילד/ילדה: בשמחת תורה לפנות בקר, אחר ההקפות, למד הרבי מדי שנה נגון חדש. מנהג מיוחד זה נמשך כמעט כעשר שנים, בין השנים תש"ז-תשכ"ד. כשתחלה היו מחלקים 'לחיים', עבור אלו שקבלו על עצמם להוסיף בלמוד חסידות, ואז היה הרבי מלמד את הנגון החדש.

אבא/אמא: בליל שמחת תורה תשכ"ב, אחר ההקפות, לפני שלמד את הנגון, אמר הרבי: לנגון זה יש הקדמה וספור.

ההקדמה היא: יש כמה קטעים שאדמו"ר הזקן לא הכניס אותם בסדור שלו, אך בתורת החסידות מתיחסים אליהם ומבארים אותם (כדגמת אמירת "אל תירא עבדי יעקב" במוצאי שבת).

כך גם לגבי הפיוט שמכנה "שיר הכבוד", שלמרות שאדמו"ר הזקן לא הכניסו בסדורו, מפל מקום זהו שיר נעלה.

ילד/ילדה: והספור: הסדר הוא שלמחרת יום כפור שנקרא "בשם השם", מתפללים בהשכמה. וארע בעירה, שכאשר באו למחרת יום כפור להתפלל, מצאו אחד מחסידי פולין ורקד על יד ה"עמוד" בנגון ובתבות של "שיר הכבוד", החסיד הנ"ל היה כל כך שקוע בזה שרקד כך כל הלילה, ושכח בכלל שצריך להפסיק את הצום...

הלקח

המסר שהרבי הפיק מהספור, היה:

ביום כפור דומים בני ישראל למלאכים. כאשר יום הכפורים - או שמחת תורה - מסתימים וחוזרים למצוות של ימי החל, יהודי עושה זאת בשמחה, כיון שזהו רצון הבורא,

התברר שמצבו הבריאותי היה חמור מאוד, והעשיר לנה אותו עד לביתו, שם נשמע קול מצהלות בני המשפחה עם שובו של אביהם. לאחר שנפרד מהם, שב העשיר - לשעבר - לביתו, וכעבר זמן קצר גלה שהשטח הקטן שנותר לו מאחזתו איננו רוחי. ברכוש שנותר בידו הוא שכר בית קטן בפאתי העיר הקרוכה, והחל לנסות מחדש את מזלו במסחר.

לילה אחד, ימים ספורים לאחר שהסתדר במקום מגוריו החדש, הופיע בחלמו היהודי העני אותו הציל ופדה מן המאסר. "לאחר שסבלתי בביתי ימים אחדים", ספר לו העני, "נפטרת היום לבית עולמי. היות שבחיי הייתי צדיק נסתר, פסק בית הדין של מעלה, שאפגס מיד לגן-עדן. אולם בגן עדן לא מרשים לי להפגס, בטרים אפרע לך את החוב הגדול על כן. באתי להחזיר לך את החוב, והנני מוכן לדאג לך שתקבל החזר של כל הכסף ששלמת עבורי", סים הנפטר את דבריו.

אף העשיר השיב: "אינני רוצה ממך שום החזר כספי. אינני מרגיש שעשיתי משהו מיוחד, ובדואי שאיני מבקש שךר על קיום מצוה שעשיתי בלב שלמו". החל הנפטר להתחנן בחלום לפני העשיר: "אנא, בקש ממני דבר אחר שתרצה, ואדאג למלא את בקשתך. משום שרק לאחר שאגמל לך טובה על מעשיך, יאותרו להכניסני לגן עדן".

"אבל לא חסר לי מאומה", טען העשיר. "ובכל זאת", הפציר בו הנפטר, "התעורר נא באהבת ישראל וחשב איך תוכל לעזר לי ולבקש ממני משהו, בכדי שאוכל להפגס לגן עדן".

חשב העשיר מעט ולבסוף אמר: "האמת היא שהייתי רוצה מאוד לזכות לחוש הרגשה של גן עדן ביום הכפורים".

"אכן גדולות ונצורות בקשת", השיב לו הנפטר, "אף היות שהבטחתי לך - אקים את הבטחתי". בפקר קם האיש ולא יחס חשיבות לחלומו. הוא פנה לעסקיו, ועד מהרה נשכח מלבו דבר החלום המזור.

חלפו מספר חודשים, והימים הנוצאים הגיעו. בערב יום הכפורים הלך האיש למקוה, וכשהוא מוכן לקראת היום הקדוש מהר לבית הכנסת. היות שלא הייתה לו אפשרות לרכש מקום קבוע כבשנה שעברה בהיותו עשיר, לכן התישב בקצה בית הכנסת, במקום שמיעד לאורחים. לאחר שישב כך זמן-מה, חש שהוא נכנס למצב של התרוממות הנפש. הוא עצם את עיניו והחל לפזם לעצמו נגון. תוף כדי שהוא שקוע בנגון, חש טפיחה קלה על כתפו. חשב האיש לעצמו: "בדאי הגיע לכאן האיש שתפסתי את מקומו", ועבר לכסא הסמוך. והנה הוא חש שוב בטפיחה. מתוף מחשבה שגם המושב הזה שף למישהו, זז האיש שוב לעבר הכסא הסמוך, וחוזר חלילה. וכו', לאחר מספר טפחות נוספות, הגיע האיש לקצה בית הכנסת ונתקל בקיר.

כשחש טפיחה נוספת, הבין שמדבר כאן בענין אחר. הוא פקח את עיניו ונלה לתדהמתו שבית הכנסת ריק מאדם, למעט השמש הזקן שעומד לידו ומתחנן אליו בדמעות שיואל ללכת לביתו, משום שהצום חלף כבר לפני שעה ארצה והוא חייב לפנות את בית הכנסת בטרים ינעל את שערי... הבין האיש, שבמשך כל היממה של היום הקדוש היה שקוע עמק בנגינה. כך, תוף כדי נגינת "אנעים זמירות", קבל העשיר לשעבר את מבקשו וזכה לטעם טעם גן עדן באותו יום הכפורים - - -

ספור מפלא זה זכה ר' רובין דונין, על פי עדותו, לשמע מהרבי ביחידות, זמן-מה אחרי שהרבי למד את הנגון בשמחת תורה תשכ"ב.

שמחה בטירתה. הרבי במוצאי יום הכפורים

אך במקביל הוא מתנגע (-"אליך נפשי תערוג") ליום הכפורים, בו הכרזנו בנעילה "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", ואת הנענועים האלה יהודי מבטא ב"לדעת כל רז סודך" - למוד תורת החסידות, פנימיות התורה.

(מעובד ע"פ התוועדות ליל שמח"ת תשכ"ב)

אך במקביל הוא מתנגע (-"אליך נפשי תערוג") ליום הכפורים, בו הכרזנו בנעילה "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", ואת הנענועים האלה יהודי מבטא ב"לדעת כל רז סודך" - למוד תורת החסידות, פנימיות התורה.

האורחים של חג הסוכות

ממלץ ללמד בכל יום את הקטע הקשור לאשפיזין היומי

האשפיזין

אנו לא עושים זאת בזמן הקיץ אלא דוקא כשמתחיל החורף. מדוע? כיון שאם נצא לסקה, בקיץ או באביב, יחשבו שאנו עושים זאת להנאתנו. אך כאשר יהודי יוצא החוצה בזמן שלא נוח לו לעשות זאת, בקור, פלם מבינים שזה רק לשם קיום המצוה.

כך גם מבחינה רוחנית: יש מצב בו אור וחם הקדשה שוררים בעולם, אך מיהודי דורשים לפעל גם במצב ובסביבה של קור, להאיר ולחמם את הסביבה, על-ידי הפצה של קדשה, תורה ומצוות.

כשמגיע סכות ויהודי מקבל את השליחות לצאת החוצה, יש לראות שהוא לא יקפא בקור מבחינה רוחנית, אלא אדרבה, הוא יוכל להאיר ולחמם את הסביבה באור של קדשה. לכן מעניקים לו משמים כוח וסיוע מיחד, בדמותן של נשמות האשפיזין הבאות לסייע ליהודי להאיר את חשך העולם. מתחיל מהאורח הראשון, הלוא הוא אברהם אבינו - שהנחיל לכל ישראל את הכוח למסר את הנפש על קדוש ה', ולשמר על הקשר והחבור עם ה' גם במצבים קשים.

עם ירידת הדורות והתגברות החשך הרוחני בעולם, זכינו לגלוי תורת החסידות שמאירה את החשך. כך גם זכינו לגלוי הענין של האשפיזין החסידיים, המסייעים לנו עוד יותר להאיר את חשך וקרירות העולם בחג הסכות.

אורח יומי

ילד/ילדה: הרבי הרי"צ אמר כי יש להשתדל להזכיר בחג הסכות את האשפיזין החסידיים, כשם שמזכירים את האשפיזין הכלליים.

לאור זאת, היה הרבי מדי שנה מתועד בלילות חג הסכות (בזמן "שמחת בית השואבה") ומסביר את הקשר שבין האשפיזין הכללי לאשפיזין החסידי של אותו יום. לדגמה, את הקשר בין אברהם אבינו לבעל-שם-טוב, וכן הלאה. הרבי היה מקשר זאת גם לשעור החמש היומי ומוסיף ספור או פתגם לגבי דרכם של האשפיזין החסידיים בעבודת ה'. כמוכן, כשיטתו המפרסמת שבכל למוד יש הוראה בעבודת ה', היה הרבי מסיק בכל יום הוראה שעלינו ללמד מהאשפיזין היומי.

האשפיזין הראשון

אבא/אמא: נתמקד הפעם בקטעי שיחות אודות האשפיזין, אותן נשא הרבי בהתעודיות חג הסכות בשנת תשד"מ (בהתאם לקביעות של שעור החמש היומי באותה שנה).

היום הראשון - ברוכים הבאים לאברהם אבינו ובעל-שם-טוב:

ילד/ילדה: על-פי הכתוב בספר הזהר הקדוש, במהלך ימי הסכות אנו זוכים לארח בסכתנו את האשפיזין (=אורחים) - נשמותיהם של אברהם, יצחק ויעקב, משה, אהרן, יוסף הצדיק ודוד המלך, היורדות מגן-עדרן לשהות עמנו בסכה. בכל יום מגיע אורח אחר מבין הצדיקים הנזכרים.

האשפיזין החסידיים

הרבי הרי"צ חדש כי במקביל לאשפיזין אלו, מגיעים בכל יום גם ה"אשפיזין החסידיים" - נשמותיהם של נשיאי החסידות הכללית: הבעל-שם-טוב והמגיד ממזריטש, ונשמות אדמו"רי חב"ד: אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, הצמח-צדק, המהר"ש ומהר"ב.

על כך מוסיף הרבי כי האשפיזין של הרבי הרי"צ הוא בשמיני-עצרת (בחוץ לארץ, ובשמחת-תורה בארץ ישראל), וחסידיים אומרים כי בשמחת-תורה זהו היום של הרבי.

טבלת סכום

ימי החג	האשפיזין הכלליים	האשפיזין החסידיים
חג הסכות - יום א	אברהם	הבעל שם טוב
יום ב	יצחק	המגיד ממזריטש
יום ג	יעקב	אדמו"ר הזקן
יום ד	משה	אדמו"ר האמצעי
יום ה	אהרן	הצמח צדק
יום ו	יוסף	המהר"ש
הושענא רבה - יום ז	דוד	הרשב"ב
שמיני עצרת		הרי"צ
שמחת תורה		הרבי

למה דוקא בסכות?

אבא/אמא: בשנה הראשונה לקבלת הנשיאות, בהתעודות חג הסכות תשי"ב, הסביר הרבי בשיחה נפלאה מדוע האשפיזין באים דוקא בחג הסכות ולא בכל חג אחר:

המיוחד בחג הסכות שבו אנו יוצאים מהבית החוצה, לרחוב הקור, לסקה.

גם אצל המגיד אנו לומדים על תוספת השמחה שצריכה להיות בזמן בית השואבה:

על שמחת בית השואבה אמרו חז"ל שממנה היו שואבים רוח הקודש. אם כן, כל יהודי שהשתתף בשמחת בית השואבה, אפלו ילדים קטנים היו שואבים רוח הקודש (למרות שזה היה ברוחניות והם לא הרגישו זאת).

המגיד אמר שבזמן הגלות קל יותר להשיג רוח הקודש, כי אז המלך - הקדוש-ברוך-הוא - לא נמצא בהיכל שלו אלא בדרך, בפונדק, ואז כביכול יותר קל לדבר עמו (גם לכם זה הזכיר את משל "המלך בשדה"...). אם כן, לפי תורת המגיד, מובן שבשמחת בית השואבה בזמן הגלות צריך לשמח יותר, כי אז 'שואבים' יותר רוח הקודש מאשר בזמן הבית.

בפרשת וזאת הברכה לומדים על ההשפעה של עם-ישראל על כל אמות העולם "ויקחשו איביו לך" - שהאויב מתהפך ומסיע לעם-ישראל, כפי שמפרש רש"י.

דבר זה מוסיף בשמחה שצריכה להיות מתוך רגשות ברחובה של עיר, להביא את השמחה לעולם כולו.

אברהם אבינו הוא היהודי הראשון, שהפיץ את האמונה היהודית בה בעולם כולו.

כך גם הבעל-שם-טוב, היה נוסע ממקום למקום כדי לעורר גם אצל היהודים פשוטים את האמונה בה.

אברהם אבינו למד שה' הוא "א-ל-עולם" - שהעולם והקדוש-ברוך-הוא הם דבר אחד ממש והעולם אינו נפרד ממלקות.

כך גם הבעל-שם-טוב היה דואג לשאול יהודים איך הבריאות ואיך הפרנסה ולשמע אותם עונים "ברוך ה'", וכך היה מחבר בין העולם לה' - שהיהודי יבין שגם הדברים החמריים כבריאות ופרנסה הם מאת ה' וצריך להודות לו על כך.

בפרשת וזאת הברכה לומדים על מחנה דן, שהיה "מאסף לכל המחנות". הם היו אוספים את האבודות של כל עם-ישראל שצעדו לפנייהם ומשיבים אותן לבעליהן.

ההוראה בעבודת ה' שאנו לומדים מכך היא, שיש לנו תפקיד לאסוף את ה'אבדה' - הניצוץ הרוחני שקיים אצל כל יהודי, להזכיר לו שהוא יהודי וללמדו שכל מה שקיים בעולם מגיע מה' ומחבר אליו. כך אנו צועדים בדרך של אברהם אבינו והבעל-שם-טוב.

היום בסכתנו:

היום בחג	האשפזיון הכללי	האשפזיון חסידי	נושא מהפרשה
יום ב	יצחק אבינו	המגיד ממזריטש	האויב מסייע לישראל
מהותו:	א. לא יצא לחוץ ב. שמחה לארץ ב. שמחה	א. לא נדר בעולם ב. נבואה ושמחה	מוסיף בשמחה
ההוראה:	להביא את השמחה החוצה:		

היום בסכתנו:

היום בחג	האשפזיון הכללי	האשפזיון חסידי	נושא מהפרשה
יום א	אברהם אבינו	הבעל שם טוב	מחנה דן
מהותו:	הפיץ אלקות בעולם	הפיץ אלקות בעולם	השיב אבודות
ההוראה:	למשר יהודים עם ה'		

האשפזיון השלישי

לשמח בלמוד התורה

ילד/ילדה: היום השלישי - ברוכים הבאים ליעקב אבינו ולאדמו"ר הזקן:

עבודתו של יעקב אבינו היא למוד התורה - "יעקב איש תם, יושב אהלים". שני שמוותיו יעקב וישראל, עליהם נאמר "ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל", מכונים כנגד תורה שבכתב ותורה שבעל-פה וכן נגלה דתורה ופנימיות התורה.

אדמו"ר הזקן ענינו הוא תורה ובו בחר המגיד מכל תלמידיו לסדר את השלחן-ערוף. כמו-כן יסד אדמו"ר הזקן את תורת חסידות חב"ד. דבר זה מתבטא בשמו 'שניאור' - שני אורות, אור תורת הנגלה ואור תורת החסידות. השם 'זלמן' אותיות 'לזמן' מבטא את גלוי תורתו בזמן, במציאות העולם.

בפרשת וזאת הברכה אנו קוראים על משה רבנו שענינו הוא התורה, שעלה אל "הר נבו" - נ' בו. ביום פטירתו השיג משה רבנו את הדרגה הגבוהה ביותר, שער החמשים (נ').

ביום זה יש להוסיף בהחלטות טובות בלמוד הנגלה ובלמוד החסידות

האשפזיון השני

לימד על המשמר

ילד/ילדה: היום השני - ברוכים הבאים ליעקב אבינו ולמגיד ממזריטש:

יעקב אבינו היה היחיד מבין שלושת האבות שלא יצא לחוץ-לארץ, כיון שמאז נסיון העקדה הוא היה בגדר 'עולה תמימה' - כשם שקרבן עולה צריך להיות בבית-המקדש, כך יעקב היה צריך על-פי צווי ה' להיות בארץ הקודש.

גם המגיד ממזריטש, נהג לשבת בעיר שלו וממנה להפיץ יהדות וחסידות, באמצעות תלמידיו. בשונה מהבעל-שם-טוב, שהיה נוסע ממקום למקום להפצת היהדות, כפי שלמדנו אצלנו.

ההוראה בעבודת ה' שאנו לומדים מכך היא, שיש דברים בהם על יהודי לעמד על מקומו ולשמר על דרגתו הרוחנית.

להוסיף בשמחה

אבא/אמא: יצחק - מלשון צחוק ושמחה, כפי שאמרה שרה "צחוק עשה לי אלקים" - מורה על תוספת השמחה שצריכה להיות בשמחת בית השואבה, בלילה השני של סכות השיף ליצחק.

ולשמח על כך שביכלתו של כל יהודי להגיע אל דרגתו של משה רבנו מצד הקשר שלו עם נשמת משה.

היום בסכתנו:

היום בחג	האשפיון הכללי	האשפיון חסידי	נושא מהפרשה
יום ג	יעקב אבינו	אדמו"ר הזקן	משה עולה להר נבו
מהותו:	למוד התורה, נגלה ופנימיות התורה	תורת הנגלה - חבור השלחן-ערוף. מוסד תורת חסידות חב"ד	למוד התורה והשגת שער הנו"ן
ההוראה:	לקבל החלטות טובות בלמוד הנגלה והחסידות ולהוסיף בשמחה		

החוגים החרדיים (חסידים מחוגים שונים וליטאים) והן אלו שלא היו קרובים כל-כך לתורה ומצות, במטרה לפעל על ממשלת רוסיה שתגזר לטובת עם-ישראל ובפרט בנושא חנוך ילדי ישראל.

בפרשתנו נאמר על שבט לוי "ורו משפטיה ליעקב ותורתה לישראל" - האחדות היא שהלוי לא מסתפק במעלתו אלא הולך ללמוד ולהנחיל לעוד יהודי את התורה.

וההוראה היא להתאחד ולקרוב עוד יהודי ללמוד התורה.

היום בסכתנו:

היום בחג	האשפיון הכללי	האשפיון חסידי	נושא מהפרשה
יום ה	אהרן הכהן	אדמו"ר הצמח-צדק	יורו משפטיה ליעקב
מהותו:	קרוב כל יהודי לתורה	פעל למרוב בין היהודים למען למוד התורה	למוד התורה לכל יהודי
ההוראה:	להתאחד בלמוד התורה		

האשפיון הששי

להביא את השומחה לכל מקום

אבא/אמא: היום הששי - ברוכים הבאים ליוסף הצדיק ולאדמו"ר המהר"ש:

בשונה מהאבות ויתר השבטים שהתבודדו מהעולם והיו רועי צאן, יוסף היה משנה למלך מצרים. הוא עסק בענייני העולם במקום נחות כמו מצרים ועם כל זה היה מחבר לה' ואדרבה, דוקא באמצעות ירידתו למצרים, יכול היה לכלפל את אביו ואת אחיו ולפעל רוחה אצל בני-ישראל.

כך גם עבודתו של הרבי מהר"ש היתה באפן של 'לכתחלה אריבער' - לא להתפעל מהעולם אלא להתנהג גם בזמן הגלות, למעלה ממדידה והגבלה.

ילד/ילדה: בפרשתנו אנו לומדים על הברכה לבני יוסף, מנשה ואפרים, שאצלם מדגש שגם בירידת יוסף לגלות בה "נשני אלקים" - "הפני ה' בארץ עניי".

ביום זה עלינו להביא את שמחת בית השואבה גם למקומות רחוקים, כמו יוסף שהשפיע לכל עם הארץ, על-ידי נסיעה למקומות אלו כדי להביא לשם את שמחת החג, או באמצעות המכשירים הטכנולוגיים אותם אנו מנצלים בשביל להביא את שמחת החג לעוד יהודי. וכן להוסיף (מלשון 'יוסף') במצות הצדקה.

היום בסכתנו:

היום בחג	האשפיון הכללי	האשפיון חסידי	נושא מהפרשה
יום ו	יוסף הצדיק	אדמו"ר מהר"ש	הברכה לבני יוסף
מהותו:	עבד את ה' בתוך העולם	למד שצריך לפעל בעולם 'לכתחלה אריבער'	בני יוסף מסמלים את הברכה אפלו במצרים
ההוראה:	להביא את השמחה לעולם, גם למקומות רחוקים		

האשפיון הרביעי

לשמח ביחד

אבא/אמא: היום הרביעי - ברוכים הבאים למשה רבנו ולאדמו"ר האמצעי:

על משה נאמר בפרשתנו "תורה צוה לנו משה, מורשה קהלת יעקב". ירשה היא דבר ששונה לכלם. גם תינוק שנולד, ראוי לרשת את אביו. דבר זה מדגיש את אחדותם של ישראל, שהתורה שיכת לכלם.

אדמו"ר האמצעי מכנה בשם "רחובות הנהר", היות שהוא הרחיב את תורת החסידות, ביחס למה שהיה בתקופת אביו אדמו"ר הזקן. מצד הירשה שבתורה, גם הענין של למוד התורה באפן של הרחבה, שיהי לכל יהודי.

בפרשת וזאת הברכה אנו לומדים גם על אחדותם של ישראל "יחד שבטי ישראל". בשמחת בית השואבה על כלנו לשמח יחד, גם ראשי השבטים וגם האנשים הפשוטים.

היום בסכתנו:

היום בחג	האשפיון הכללי	האשפיון חסידי	נושא מהפרשה
יום ד	משה רבנו	אדמו"ר האמצעי	מורשה קהלת יעקב
מהותו:	הוריש את התורה לכלל ישראל באפן של אחדות	הרחבה בלמוד התורה, שיכת לכל יהודי	אחדות ישראל
ההוראה:	להתאחד בשמחת בית השואבה		

האשפיון החמישי

ללמוד תורה ביחד

ילד/ילדה: היום החמישי - ברוכים הבאים לאהרן הכהן ולאדמו"ר הצמח-צדק:

אהרן הכהן היה אוהב שלום ורודף שלום. למרות דרגתו הגבוהה וטהרתו ככהן גדול, הוא טרח לקרב את הבריות לתורה, מתוך אהבת-ישראל אמיתית.

אדמו"ר הצמח-צדק פעל בדורו לאחדות בין החוגים בעם-ישראל, הן

האשפיזין השביעי

לשומח עד מעל הראש

אבא/אמא: היום השביעי - ברוכים הבאים לְדוד המלך ולְאדמו"ר הרשב"ב:

דוד המלך ענינו הוא 'כתר'. כף גם יום הולדתו של הרבי הרשב"ב הוא בכ' חשוון תרכ"א, בו רמוזה המלה 'כתר' פעמים. האות כ' היא ראשי-תבות כתר, וכן בשנה - תרכ"א - מסתירות האותיות כתר (בשנים אחרות הסביר הרבי את הקשר בין דוד המלך לרבי הרשב"ב, שהכריז כי תלמידו הישיבה הם 'חילי בית דוד').

השמחה ביום זה צריכה לפרץ גבולות, עד שהיא תקיף את כל מציאותו של האדם, כמו הכתר שמקיף מעל הראש.

לשומח ולזכך את העולם

ילד/ילדה: ענין נוסף: על דוד נאמר "ודוד הוא הקטן", שמסמל את הירידה (לזכוף העולם) לצורך עליה.

שמותיו של הרבי הרשב"ב - שלום בער. השם 'בער' פרושו - דב, שהוא מסרב בבשר שמסמל גשמיות. והשם 'שלום' מסמל את החבור בין הרוחניות לגשמיות.

כף גם הרבי הרבי"צ, האשפיזין של שמיני-עצרת ושמחת-תורה, שענינו היה כמו יוסף הצדיק - לפעל ולהמשיך אלקות בתוך העולם.

וזה קשור למספר בפרשתנו על זבולון - שהיה עוסק במסחר ועבד את ה' בתוך העולם.

היום נספגנו:

היום בחג	האשפיזין הכללי	האשפיזין חסידי	נושא מהפרשה
יום ז	דוד המלך	אדמו"ר הרשב"ב הרבי הרבי"צ (בשמיני-עצרת)	הכרזה לזבולון
מהותו:	א. מלך - כתר ב. דוד הקטן	א. כתר ב. חבור בין גשמיות לרוחניות	חבור בין גשמיות לרוחניות
ההוראה:	א. השמחה צריכה להיות באופן של 'כתר', המקיף את כל מציאותו של האדם. ב. זכוף העולם באמצעות השמחה.		

שמחת תורה

"משום שהיום שמחת תורה וזו מצוה לרקוד ולשמח. זה מה שהיהודי עושה; זה מה שחסידי אמתי עושה..."

כפי שהנהגה על ידי הרבי, בכל שנה בשמחת תורה, מאות חסידים צועדים למקומות קרובים ורחוקים, בכדי לחגוג עם יהודים בבתי כנסת ברחבי העיר ניו יורק. יהודי זה היה אחד מחסידים אלו. בכל שנה בשמחת תורה הוא נהג לקחת את ילדיו הרפים לבית כנסת קטן במזרח פלטבוש, שם הם רקדו עם התורה, שמחו ושמחו ביחד עם בני הקהלה. גם באותה שנה, תש"ל, היהודי נהג אותו דבר. הסבתא של הילדים, אם-אשתו, הלבישה אותם בבגדים חגיגיים ושלחה אותם עם האב למזרח פלטבוש.

חצות ליל שמחת תורה. 770 ברוקלין ניו יורק

אחרי שהרקודים הסתימו במזרח פלטבוש, האב הצעיר וילדיו צעדו חזרה לקראון הייטס. הוא החזיר את הצעירים שבילדים הביתה, לסבתם, ומהר ל-770, שם התועד הרבי במשך מספר שעות. הפארבריינגען כלל מספר שיחות שכל אחת מהן נחתמה בנגון. החסיד אשר אודותיו אנו מספרים, היה זה שהתחיל את הנגונים בהתעודיות אצל הרבי.

בית המדרש ב-770 בשדרת איסטון פארקוויי היה מלא עד התקרה; אנשים נתלו בספסלי היציע ובקורות שונים, כפי שהם נתלו בכל מלה של הרבי. כשהרבי סיים חלק אחד מהשיחה, אנשים בקהל הביטו לכוונו של האלמן הצעיר שיתחיל נגון. מה שקרה לאחר מכן היה אחת החוויות הדרמטיות ביותר בחייהם של אלו שהשתתפו בהתעודות. דקה נדירה של אמת...

אלפי בני אדם ממתנינים בדממה, וקול עדין אף נחוש, החל לשיר ברוסית נגון חסידי:

מלות הנגון:
אוב וואדיע
מי נייע אוטאנים,
אוב וואמיע
מי נייע זגארים.
ובתרגום לעברית:
במים
לא נטבע,
ובאש
לא נשרף.

הספור שמאחורי הנגון:

שמחת תורה של האלמן הצעיר

שמחת תורה תש"ל. פלטבוש ניו יורק

הוא התבונן באדם שרוקד מולו כאלו אין לו שום דאגות בעולם. רגליו נוקשות בקצב שרק נפשו יכולה להפיק. הוא נראה כלהבה מפוזת עוד ועוד. "וואו", חשב הנער לעצמו, "כיצד הוא מסגל להיות כל כך שמח?". "מי מסגל?"

מפתע, בן הארבע עשרה לא הבחין שהוא שאל את השאלה בקול רם. "מי?", חזר אביו על השאלה.

"היהודי הזה", הנער הצביע על הרקדן הנלהב. "הוא בודאי האדם הכי שמח בעולם".

וכשאביו מפנה את ראשו לראות לאן בנו מצביע, הוא רואה את היהודי בעל הזקן השחר שחמשה ילדים נגררים אחריו, עיניו מתמלאות בדמעות והוא נאנח. "יהודי זה אבד את אשתו הצעירה, שנפטרה רק לפני ששה ימים..."

"אבל אם כן, איך הוא יכול להיות שמח כל כך ולרקוד כך?"

ובתרגום לעברית:

במים
לא נטבע,
ובאש
לא נשרף.

אוב וואדיע
מי נייע אוטאנים,
אוב וואמיע
מי נייע זגארים.

לי שחסיד זה אבד את אשתו באותו שבוע, ומשום שהוא חסיד אמתי והתורה מצוה להיות שמח בשמחת תורה – הוא שמח. הדבר הרשים כל כך את מחשבותי, מחשבה של ילד בן ארבע עשרה, שיחודי מסגל להדף הצצה את כל הכאב והסבל ולהיות שמח, רק משום שזו מצוה – לא יאמן! – משום כך החלטתי לעזור לילדים לחגג את שמחת החג הזה, שמחת תורה...".

הספור של האיש הצעיר הזה, למד אותי הרבה: אפלו בזמנים הכי עצובים, אפלו כאשר הכל נראה אבוד, עם קצת שמחה, קצת רקוד, הכל יכול להשתנות. וזה נכון, "במים לא נטבע ובאש לא נשרף".

איך אני יודעת זאת? – אולי תרצו לדעת. משום שאני עצמי משמשת כהוכחה חיה לכך. אתם מבינים, אני הייתי הצעירה בין אותם חמשה ילדים שהצטרפו לאביהם בהליכתו לאותו בית כנסת קטן במזרח פלטבוש.

מאת הנגרת שינדל ג'וקובסון, בתם של הרב החסיד ר' צבי הירש (הישקע) ומרת ראשא גנזבורג עליהם השלום.

הנעלים הקרועות שהפכו לכתר

פעם בשמחת-תורה, ספר הבעל-שם-טוב לתלמידיו:

בבקר שמחת-תורה אנחנו מתעוררים מאחר מהרגיל, בשל הרקודים ושמחת ההקפות שבלילה הקודם. אבל המלאכים, לעמת זאת, לא אמרו "לחיים" בליל שמחת-תורה והם באים כהרגלם לתפלת שחרית. המלאכים לא יכולים לומר שירה עד שעם-ישראל עושה זאת בארץ והם נותרים ללא מעש, ומחליטים לנצל את זמנם לערף נקיון בשמים...

הם מגלים כי השמים מלאים בחפצים משנים: נעלי-בית קרועות, עקבי נעלים שבורים. המלאכים רגילים למצא ציצית, תפלין וחפצים דומים בשמים, אף הם מעולם לא ראו דברים שכאלה! הם מחליטים לשאול את המלאך מיכאל, סגנון של ישראל, לפשר הדברים.

"כן", מודה המלאך מיכאל, "זו סחורת. אלה הם הנעלים שנותרו מההקפות שנערכו אמש, בהם היהודים רקדו עם התורה". בגאון הוא מציג את הנעלים הקרועות לפי קהלות – אלה מהעיר קמינקא; אלה ממזריטש...

"המלאך מט"ט שוזר כתרים לבוורא העולם מתפלות עם-ישראל. אני – מסיים המלאך מיכאל – אציג היום לבוורא העולם כתר מפאר בהרבה, כתר עשוי מנעלים קרועות..."

הרבי הביט אל החסיד במבט חודר, יודע, שאי אפשר לתארו. לפתע, הרבי נעמד על רגליו, דוחף את הכסא אחורנית כזו עצמה, עד שהכסא כמעט נפל. ואז...

הרבי החל לרקוד במקומו, מתנועע מעלה ומטה, מתנדנד קדימה ואחור, ברכוז ועצמה מדהימים. חסידים שהיו שם מספרים שבכל השנים שהרבי רקד, הוא מעולם לא רקד בצורה כזו.

בעוד הרבי מניף בזרועותיו, מנצח על השירה, הקהל נהיה יותר ויותר משלהב, חוזר שוב ושוב על המלים "במים לא נטבע, באש לא נשרף; במים לא נטבע, באש לא נשרף". מהר יותר, מהר יותר הם חזרו על המלים.

אנשים תארו אחר כך את המראה הפלתי יאמן של אותו חסיד שברירי שלא מכבר חוה חרבן טרגי, מתנועע הלוך ושוב – מקף בגלי אנשים המנהיגים על ידי הרבי בעצמו – שרים: "במים לא נטבע, באש לא נשרף", שום דבר לא יוכל לכולות את רוחנו – כאלו שהקדוש ברוך הוא לא לקח את אשתו, כאלו שהוא האדם החי השמח ביותר...

כלם נמסו בשירה וברקודים. השמחה והדמעות כלם התכנסו לתוך הרקוד; רקוד שכבש את תמצית השמחה והכאב, יסורים ואמונה – לבת החיים בעצמם. באותו רגע כל דבר ושום דבר לא היה הגיוני. "במים לא נטבע ובאש לא נשרף!" דקות אלו קפאו בזמן.

הדש תשרי תש"נ. משרדי 'צבאות השם' ברוקלין, ניו יורק הטלפון מצלצל במשרד ארגון הילדים 'צבאות השם' בקראון היטס. "הלו", אומר הקול בצדו השני של הקו. "קוראים לי כך וקר ואני מענין לממן תכנית לילדים לשמחת תורה".

"בודאי", הוא נענה בשמחה. "אבל, אם ירשה לי לשאול, למה יש לך רצון לממן דוקא תכנית לילדים לשמחת תורה?".

"האמת היא שכאשר הייתי ילד, בכל שנה בשמחת תורה, אבי ואני נהגנו ללכת לחג בבית כנסת קטן במזרח פלטבוש. שנה אחת, פשהייתי כבן ארבע עשרה, צפיתי ברקודים המועטים במעגל והבחנתי באדם אחד שנראה שמח במיוחד, כאלו שהכל בעולמו היה משלם. עמדתו שם מרתק, תוהה כיצד הוא יכול לשדר כל כך הרבה שמחה.

הרב גנזבורג בצעירותו

"שאלתי את אבי והוא ספר

נקדה קצרה משויה

המסר של הנגון

אוטאנים", הינו שאף על פי שה"מים" של התורה הם מים טובים ומתוקים וכו', בכל זאת לא "נטבע" בהם".

אבא/אמא: "ובסגנון דנגלה דתורה, "כל האומר אין לי אלא תורה" - אזי חס ושלום - "אפלו תורה אין לו", כי אם כל רצונו הוא "לטבע" במים של תורה, אזי "אפלו תורה אין לו", אלא צריף להיות "תורה וגמילות חסדים".

ילד/ילדה: "ומצד שני, יש לודא ולהבטיח גם בנגיע למי שעקר ענינם הוא מצוות, מארי עובדין טבין (בעלי מעשים טובים), שעקר ענינו הוא גמילות חסדים ומעשה המצוות, יכול לטען שביכלתו "להשרף" במעשה המצוות, שענינו הוא להעלות ולקדש את כל עניני העולם על ידי קיום המצוות, ועל כן אומרים לו שאין לו "להשרף" מבלי שיכות למים חס ושלום, שהרי "גדול למוד שמביא לידי מעשה", "ולא עם הארץ חסיד", ובנוסף למעשה המצוות שבהם הוא "בוער" ו"נשרף" עליו לשותות מים ו"לטבע" ולהשקיע את עצמו ב"מי הדעת הטהור", "אוב וואמיע מי ניע זגארים"...".

הלקח

עלינו להצטייד גם ב'אש' וגם ב'מים', ולעבד את השם הן בלמוד התורה והן בקיום המצוות, מתוך שמחה וטוב לבב.

(מעובד ע"פ שיחת י"ב תמוז תשל"ד)

ילד/ילדה: בהתעודות י"ב תמוז תשל"ד, הסביר הרבי את המסר של הנגון, אותו שרו חסידים בתקופה של מסירות נפש, מעבר למסך הברזל, לזמנים ומקומות 'נורמליים', בהם אפשר לקיים תורה ומצוות מבלי למסר את הנפש בפעל:

אבא/אמא: "כאשר אומרים "אוב וואדיע מי ניע אוטאנים, אוב וואמיע מי ניע זגארים", הינו - הן במים לא נטבע, והן באש לא נשרף, אין הפונה לענין כפשוטו חס ושלום, כיון שענינים אלו כבר נעשו גם עבורנו על ידי היחידי סגלה ואנשי הסגלה ודור הסגלה, הן בדורנו והן בדורות שלפני זה, ולנו לא נותרו אלא הברורים האחרונים, עד לנקדת הענינים כפי שהם בעבודה הרוחנית, שבה יש לודא ולהבטיח ש"במים לא נטבע ובאש לא נשרף"...

ילד/ילדה: "אין מים אלא תורה", ויהודי שחלקו בתורה ויש לו חשק בלמוד התורה, ויתרה מזו שמצליח בלמוד התורה, יכול לחשב שעליו "להטבע" שם, ולשאר כל הענינים לא תהיה שיכות כלל. וכדי לשלל סברא זו מבטיחים לקדוש ברוך הוא, ומתוך שירה וזמרה - "אוב וואדיע מי ניע

**ראלי סוכות
טלפוני
לכל חיילי וחיילות צ"ה**

י"ט בתשרי, יום רביעי ד' דחוו"מ סוכות,
החל משעה 4:00 אחר הצהרים

התקשרו למס' 0772246883
השתתפו וענו על החידות

**הגרלה על ספרי
תהלים מעור**

תקיים בין הילדים שילמדו
ב"נשמתא" במהלך ימי חג הסוכות.

נא לשלוח עדכון עם המילה למדתי
ושם הלומדים
למס' 053-4574915

נהנים מהעלון? נשמח שתמשיכו להנות.

הפצת העלון ברחבי הארץ מתאפשרת הודות להקדשות השבועיות, לתרומת הקדשה לעלון לזכות ולע"נ צלצלו לר' מענדי אלפרוביץ 053-457-4915

לע"נ מרת שיינא באשע בתיה ע"ה מינסקי ■ הוקדש ע"י ולזכות בעלה הרה"ח ר' יעקב שיחי' מינסקי